

Sluta skjut

Tillsammans för ett tryggt Malmö

I dag den 15 oktober, vid en presskonferens på Malmö Stadion, presenterades satsningen Sluta skjut, ett koordinerat samarbete mellan polisen, Malmö stad och Kriminalvården som syftar till att minska det dödliga våldet. I arbetet finns även representanter från civilsamhället för att visa att samhället står enat för att få slut på skjutningarna.

Satsningen Sluta skjut startade under februari 2018 i Malmö och under hösten har satsningen satts igång i praktiken.

Sluta skjut bygger på en evidensbaserad brottsförebyggande och trygghetskapande strategi, GVI – Gruppvåldsintervention. Satsningen, som startade i februari 2018, har under hösten gått in i den operativa fasen.

Nyligen genomfördes den första gruppvåldsinterventionen, en så kallad "call-in", där individer som är aktuella för satsningen kallas till ett informationsmöte med representanter från rättsväsendet och civilsamhället.

Syftet med satsningen är i första hand att förhindra nya skjutningar, men också att lagföra dem som ändå väljer att skjuta.

Våldsdrivande grupper och orsaker till våld

Kartläggnings- och analysarbete ligger till grund för strategin. Kartläggningen syftar till att identifiera de mest våldsdrivande grupperna och individerna utifrån vilken risk de löper att antingen vara offer eller gärningsperson. Analysen består i att få en förståelse för orsakerna till våldet.

Kartläggningen i GVI-strategin pekar inte ut något område, utan bara våldsamma kriminella grupper, men blundar inte för att vissa områden är mer drabbade av skjutningarna och grovt våld. Väldigt få individer står för det dödliga våldet i brottsutsatta områden och dessa individer kan identifieras.

- Här finns många människor som önskar att skjutningarna upphör och som spelar en stor och viktig roll i att motverka våldet och tar avstånd från gruppvåldsbeteendet. Här finns också

människor som känner våldsutövarna och genuint bryr sig om dem på ett sätt som en myndighet aldrig kan. Deras omtanke är en viktig del av GVI, därför finns representanter från civilsamhället med, säger Stefan Sintéus, polisområdeschef i Malmö.

Tydliga budskap om våldets upphörande

Budskapen till de som ingår i de våldsdrivande grupperna i Malmö är att våldet måste upphöra eftersom det skadar hela samhället inklusive de som begår gärningarna själva och deras närmaste. Tydliga budskap, som förmedlas genom konfrontation från myndigheterna och civilsamhället, är att de inte vill att dessa personer ska döda eller själva dö, att de inte vill sätta dem i fängelse men att de kommer att göra det om de fortsätter med våldet samt tydlig information om den hjälp som finns att få för den som väljer att sluta skjuta.

Tillvägagångssätt

Med kartläggning och analys som underlag genomförs interventioner, sanktioner och sociala insatser.

De individer som är aktuella för satsningen och är frivårdsklienter, som har en pågående övervakning i form av skyddstillsyn eller villkorlig frigivning hos Kriminalvården, kan kallas till en gruppintervention, en så kallad "Call in". Det är ett stort informationsmöte dit individer ur de kriminella grupperna kallas och där de som förmedlar budskapen är personer från rättsväsendet och civilsamhället. Socialtjänsten finns också med för att erbjuda stöd till de som väljer att lämna kriminaliteten.

- Kriminalvården har ansvar att verkställa straff i anstalt men också utanför anstalt genom frivårdspåföljd. Inom ramen för den lagstiftning Kriminalvården har att följa, möjliggörs att vi kan arbeta på detta sätt. Vi sätter extra tryck på klienterna i syfte att motverka risken för återfall i kriminalitet. Vi vill inte att de ska skjuta någon annan eller bli skjutna själva, säger Petra Tullgren, frivårdschef Malmö, Kriminalvården.

För övriga individer som är aktuella för satsningen genomförs individuella samtal så kallade "Custom notification"/hembesök. Det kan ske i form av besök från polis och andra representanter.

Om innebörden i budskapen inte efterlevs av individerna genomförs sanktioner. Alla i den kriminella gruppen kommer att påverkas av vad enskilda individer gör. Skjuter någon igen kommer fokus att vara på alla medlemmar i gruppen och av alla myndigheter tillsammans. Om någon vill lämna gruppen erbjuds det stödjande sociala insatser för att komma ur kriminaliteten.

- De sociala insatserna kan vara arbetsmarknadsinsatser, stöd i avhoppprocessen, stöd och insatser för missbruksproblematik osv. Men de rättsliga insatserna fortsätter oavsett. Hjälp utesluter inte rättslig konsekvens och rättslig konsekvens utesluter inte hjälp, säger Anna von Reis, avdelningschef, Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Malmö stad.

I samverkan med civilsamhället.

Målet

Målet är att minska det dödliga och grova våldet i Malmö och att aktivt förebygga så att färre personer dör i samband med konflikter i kriminella miljöer.

En nationell satsning som ska utvärderas

Satsningen Sluta skjut är en nationell satsning där Malmö är pilot. Satsningen delfinansieras av EU och Fonden för inre säkerhet tillsammans med de aktuella myndigheterna samt Brå, Brottförebyggande Rådet. GVI-strategin anpassas till svensk lagstiftning, tillämpas och utvärderas för att se om samma lyckade effekter, som i USA, kan uppnås med svenska förutsättningar. Om piloten blir framgångsrik är tanken att strategin ska spridas till andra städer i Sverige med liknande problem. Satsningen och utvärderingen är klar år 2020.

Kontaktpersoner

Vid frågor kontakta:

Anna von Reis, avdelningschef, Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Malmö stad, tfn. 072-9819824

Petra Tullgren, frivårdschef Malmö, Kriminalvården, tfn. 076-1271667

Stefan Sintéus, polisområdeschef i Malmö, tfn. 070-3495652

Resultat USA

- Boston – 63 procent färre mord bland ungdomar
- New Orleans – 32 procent minskning av mord bland gruppmedlemmar
- Stockton – 42 procent färre skjutningar
- Cincinnati – 41 procent sänkning av gruppinvolverade mord

Projektsida

<https://malmo.se/slutaskjut>

I samverkan med civilsamhället.

